

UN SISTEMA CONTRADICTORI

Argentina: les raons d'una derrota

El peronisme torna a ser la força política majoritària de l'Argentina, després d'haver estat derrotat pels radicals el 1983 i 1985. La seva renovació interna i el vot de càstig al govern semblen explicar aquesta victòria peronista.

lu Pino

Que els radicals veurien disminuït el seu volum de vots a les eleccions del 6 de setembre passat es veia venir; que els peronistes, per això mateix, podien veure's afavorits, també s'esperava. Tot plegat feia creure que es tractaria d'uns resultats ajustats on el vot decidit a darrera hora inclinaria la victòria d'una o altra banda, fins i tot les previsions deien que aquest sector d'electors indecisos era més favorable a la UCR (Unión Cívica Radical) que al PJ (Partido Justicialista). El recompte de vots, però, va demostrar el

contrari, el peronisme triomfava contra pronòstic a pràcticament tot el país.

De les 23 zones electorals que es disputaven, 17 quedaren a mans dels peronistes, 4 a les dels radicals i 2 a les de partits locals. El peronisme ha aconseguit, gràcies a la tasca del seu sector renovador, netejar la seva mala imatge davant d'una part de l'electorat, i torna a ser la força majoritària després de les dues derrotes històriques sofertes el 1983 i 1985. Ara tothom busca les raons de la derrota electoral dels radicals.

La raó en què tots coincideixen és la de la mala situació econòmica del país, que ha dut molts electors a fer ús del

vot de càstig, un vot de càstig expressat —en certs casos— contra la política econòmica del govern i, en d'altres, contra la situació en si mateixa. I no perquè creguin que el peronisme pugui fer-ho millor. El mateix partit radical —de cara a fora— sembla conformar-se amb aquesta explicació i no analitza una altra raó que li ha fet perdre vots per la seva esquerra, si bé no necessàriament cap al peronisme. Es tracta de l'aprovació de la «Llei del punt final» i la «Llei d'obediència deguda», que, imposades o no pels poders fàctics, han actuat com a una «semiamnistia» per als repressors del període militar. En aquest cas, com en l'ante-

La «Llei d'Obediència Deguda», rebutjada en les parets de Buenos Aires.

LU PINO

Pintades realitzades durant la passada campanya electoral a Buenos Aires.

rior, el vot de càstig té també matisos, des del rebuig total a l'actuació del govern fins al mateix vot de càstig, malgrat reconèixer la impotència de la democràcia argentina per a fer front a les pressions que exigien, com a mínim, aquestes lleis.

La tercera raó que ha fet que funcionessin les dues anteriors ha estat la condició d'eleccions parcials que tenia la convocatòria del 6 de setembre; la renovació de només la meitat de la cambra de diputats sembla haver perjudicat el «vot útil» envers els radicals,

vot que aquests intentaven captar amb la popular imatge del president Raúl Alfonsín.

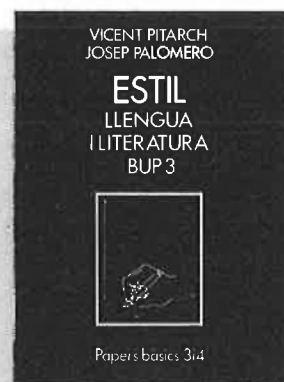
Ara, fins el 1989, data de les eleccions presidencials, el govern s'enfrontarà amb la contradicció del sistema presidencialista argentí d'haver de governar sense majoria al parlament —només té la minoria majoritària— i amb pràcticament tots els governs provincials a mans de l'oposició. La dificultat que pot trobar el govern per a dur a terme la seva política va fer parlar en un primer moment d'un possible cogovern; la composició del nou gabinet ministerial, però, ho ha desmentit.

Aquests dos anys vinents serviran per a veure si els radicals poden recuperar-se de cara a les presidencials i si els peronistes acaben de quallar la seva operació renovadora que els podria permetre fer-se amb el govern el 1989. El punt més important, però, serà veure si l'eterna dicotomia de la política argentina entre peronisme i antiperonisme pot superar-se i afermar el sistema democràtic.

El que no és objecte de cap dubte és, que a causa dels resultats electorals, el dia 7 de setembre ja es va iniciar la campanya electoral per al 1989. □

TRES I QUATRE I L'ENSENYAMENT

LLIBRES DE TEXT

LLIBRES COMPLEMENTARIS

FERRAN TORRENT
NO EMPRENYEU EL COMISSARI!
L'HAM, 5

ENRIC VALOR
FLEXIÓ VERBAL
COL. PB, 16

JAUME FUSTER
LA CORONA VALENCIANA
L'HAM, 3

JOSEP FRANCO
CALIDOSCOPI
L'HAM, 13

R. PÉREZ CASADO
PAÍS VALENCIÀ. GEOGRAFIA I HISTÒRIA
COL. PB, 11

EDITORIAL TRES I QUATRE